Szeged, 1890. XXXII. évfolyam. 203. szám. Szombat, julius 26.

Előfizetési árak:
Házhoz hordással vagy postán küldve:
Egész évre . 14 frt — kr.
Félévre . . 7 » — »
Negyedévre . 3 » 50 »
Egy hóra . . 1 » 20 »
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:
Endrényi Testvérek könyvkereskedése Szegeden, hová az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó fölszólamlások intézendők.

SZEGEDI HIRADÓ

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után is.

Szerkesztői iroda:
Klauzál-tér, Kárász-ház I. emelet, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adátnak vissza.

Hirdetéseket
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt áron vesz föl.

Gazda-kongresszus.

Szeged, julius 26.

(Cs. E.) A bécsi kiállitás alkalmával, szeptember 2—6-án fog megtartatni a nemzetközi gazda-kongresszus, amelyen Európa minden államának gazdái és gazdasági egyesületei részt vesznek.

Fölöttébb fontos, hogy azon Magyarország is méltón képviselve legyen, mert nagyon kivánatos, hogy gazdaságunkat és erdészetünket a külföld is megismerje, ahol termékeink fogyasztókra találhatnak.

Öszintén be kell vallanunk, hogy jórészt magunk vagyunk okai, amért a legkedvezőbb természeti helyzet és éghajlat daczára nemcsak első helyre nem küzködtünk föl Európában a gazdasági téren, hanem régi jobb helyzetünkből is más és kisebb jelentőségü államok kiszoritottak.

A kormány évtized óta folyton fölhivja a gazdasági egyesületek és a gazdaközönség figyelmét arra, hogy minden alkalommal és mennél tömegesebben és többoldaluan vegyen részt a külföldi gazdasági kiállitásokon, versenyeken. Ne sajnálja azt a kevés költséget és fáradságot, amely később busásan megtérül. Minden alkalommal fölajánlja közvetitését, közreműködését, anyagi támogatását.

Nem is hiszszük, hogy a költségek riasztották volna vissza gazdáinkat a külföldön való megjelenéstől, hanem egyszerüen a kényelemszeretet.

Ez okozza, hogy a magyar gazda tovább nem is számit, minthogy majd elkel a gabonája, fája, barma s minden más mezei terménye és jószága itthon. Akinek szüksége lesz rájok, eljön értök. Ha ma nem, hát később.

Pedig a világ nagyot fordult két emberöltő óta.

Az orosz és amerikai gabna, a jobb termőföldek, megfelelőbb gazdasági és szállitási eszközök, okosabb kihasználás folytán jóformán kiszoritotta a világpiaczról a miénket.

Ugyanezen államok és Németország baromtenyészete, utóbbinak fatermelése hatalmasan föllendült.

S ha ez államokban a termés középszerü az állati takarmányban is, ugy aligha versenyezhetünk velük.

Megis módunkban áll, hogy e helyzetből kivergődhessünk. Vannak olyan termékeink, amelyekre a külföldi államok földjei nem oly alkalmasak, mint a miénk. Ilyen a többek között a kenyérliszt, a dohány, a repcze.

Aztán olyan termenyeink is vannak, amelyek jóformán csak a szorgalomba kerülnek s már itthon is, de Galicziában és Lengyelországban, Csehországban biztos piaczra találnak, mint a gyümölcsök, a nemesebb alma, körtefajok, őszi baraczk, méz. Ezek nálunk ugyszólván elhanyagoltatnak.

Végre baromtenyészetünk még mindig olyan, mely első helyen áll Európában s amely téren még mindig messze időkre mi láthatnánk el a külföld piaczait. Igy a ló-, vágómarha- és zsirsertés-tenyésztés terén.

Nincs tehát okunk a kétségbeesésre. Csak egy kis fáradságot kell venni magunknak, hogy a meglévőt czéltudatosan kihasználjuk.

Erre való a külföldi kiállitásokon, versenyeken, kongresszusokon való részvétel, a külföldi gazdaságok és piaczok tanulmányozása.

Itt módjában áll gazdáinknak összeköttetésekbe lépni, vevőket szerezni kenyérlisztünkre, repczénkre s más oly termenyeinkre, melyeknel jobb másutt nem terem. De ha ezen áruinkat sehol se mutatjuk s összetett kézzel várakozunk, hát akkor magától nem üt be az áldás.

Ide kell vinnünk kitartó buzgalommal gyümölcseinket, fölhajtanunk barmainkat. Hadd lássa a külföld, a külföldi gazdák és kereskedők, hogy ezek szépek, egészségesek, kereskedelmi czikkek.

S mindenek fölött itt találhatják és tanulhatják meg gazdáink azon tökéletes eszközöket, módokat, melyekkel olcsóbban és kevesebb fáradsággal termelhetnek. De ha mindig itthon ülünk s ugy miveljük a földet, mint őseink ezelőtt ötszáz évvel s a nyers terményt nyomtatással és más ily primitiv módon teszszük forgalomképessé: akkor természetes, hogy roppant lassan és nagyon drágán termelünk s nem versenyezhetünk.

Száz meg száz ok szól még amellett, hogy igyekezzünk a külföldön utat törni s a meglevőt megtartani gazdasági és erdei termenyeink számára.

Azért nem ajánlhatjuk elegge, hogy gazdáink és gazdasági egyesületeink mennél tömegesebben látogassanak el a szeptemberi becsi nemzetközi gazdasági kongresszusra. Tekintsék meg az Ausztriában levő gazdaságokat és tapasztalataikat értékesitsék itthon az ország s a maguk gazdaságának föllendülésére.

Az iskolák egy éve.

— Az értesitőkből. —

XIII. Az országos magy. kir. zene- és szinmüvészeti akademia évkönyve bevezetőként a müintézet elnöke Schlauch Lőrincz nagyváradi püspöknek ama beszédét közli, melyet az intézet évzáró ünnepén tartott. Az értesitő egy szép kiállitásu vaskos kötet, melyből kitünik első sorban, hogy az intézet növendékeinek száma egyre örvendetesen szaporodik; az idei szaporulat 45.

Az intézet zenészeti osztálya két főtanfolyamra: akademiaira és előkészitőre oszlik. Az évi ösztöndijak több ezer forintra rugnak s a tandij elengedés összege 2,240 frt. A zenészeti osztály növendékei készültségüket s a szaktanulmányokban való előmenetelüket a tanév folyamán 4 nyilvános, három házi és két vizsgálati hangversenyen mutatták be. A magánének főtanszak növendékei között egyik legjobb tanulóként olvassuk Koncsek Viktóriának, egy szegedi leánynak nevét. Azok számára, kik talán gyermekeiket e müintézetben óhajtanák iskoláztatni, megemlithetjük, hogy a jövő 1890/91-iki tanévre, a zenészeti osztályban, a beiratások folyó 1890. évi szeptember hó 1—9. napjain, mindenkor délután 3—5 óra között történnek a titkári hivatalban (Andrássy-ut 67. sz. II. emelet). A fölvételi vizsgálatok pedig szeptember hó 10-én fognak megkezdetni s mindaddig tolynak, mig a jelentkezett növendékek mind megvizsgáltattak. Vidékiek jelentkezhetnek a fölvételi vizsgálatok alatt is, midőn beirásuk és fölvételi vizsgálatuk egyidejüleg fog megtartatni. A szeptember 10-étől 15-éig jelentkezők igazgatói, az azontul belépni szándékozók pedig miniszteri engedélylyel vétetnek fel. Ugy az igazgatói, mint a miniszteri engedélyért, a szabályszerüen fölszerelt és kellő bélyeggel ellátott kérvények, a titkári hivatalban az igazgatósághoz czimezve nyujtandók be.

A szinészeti osztály drámai tanfolyamat 8 növendék végezte el, kik közül dicséretes oklevéllel a szegedi szinházhoz szerződött Székely Cornélia. Ismerős szegedi nevek az intézet növendékei között: Fejérváry Melitta és Delli Lajos. Az intézetet végzett növendékekről vezetett kimutatásban olvassuk a következő neveket: Bódy János, Boronkay (Funták) Sándor, Cserny Berta, Fóriss István, Medgyaszay Evelin, Réthey Lajos, stb. Szóval Makó okleveles szinészeket válogatott össze.

A jövő évi tanfolyamra jelentkezők beiratására f. évi szeptember 6., 7. és 8-ik napjai vannak kitüzve. Ezen (1890/91. évi) beiratások az intézet helyiségében naponkint délután 3-tól 5 óráig tartatnak. A drámai első osztályokra jelentkezők fölvételi vizsgálata szeptember 9-ik napján lesz, délután 3 órától kezdve az intézet helyiségében. Az operai növendékek fölvételi vizsgálata pedig szept. 9-ik napján déli 12 órakor a nemzeti szinház szinpadán tartatik.

A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 12-ik napján d. u. 3 órakor lesz az intézet szinpadi termében. A rendes előadások szeptember 13-án kezdődnek. A szinészeti osztályok (dráma és opera) helyisége kerepesi ut, nemzeti szinház bérháza, III. emelet, 18-ik ajtó. Az érdeklődők forduljanak bővebb tájékoztatás iránt az orsz. m. kir. Zene- és szinművészeti akadémia szinészeti osztályának titkárához, ki az alapszabályokat kivánatra szivesen megküldi. Irásbeli megkeresésekhez azonban pontos czim és postabélyeg melléklendő.

Hirek.

Határidők:

Térzene. Május 1-től október 1-ig minden kedden és pénteken az ujszegedi vigadó előtt, szombaton a Stefánia-sétányon. Mindenkor d. u. 6—8 óra között.

Julius 26. Keresk. ifjak tánczvigalma a «Gedó»-ban.

Julius 29. Nőegyleti gyülés d. u. 4 órakor (a belv. óvodában).

— **Az uj püspök.** Dessewffy Sándor, csanádi püspök, jelenleg Karlsbadban tartózkodik gyógykurán. Fürdőből visszajövet, ami körülbelül augusztus hó közepén esik meg, egyenest Kassára megy az uj püspök, ahol tudvalevőleg a fölszentelést tartják meg. Kassáról Makóra tér Dessewffy Sándor s a renovált makói püspöki rezidenciában fog lakni egész szeptember 24-éig, a beiktatási ünnepségekig.

— **A mi betegünk.** Örömmel jelenthetjük a mind jobban érdeklődő közönség részvétteljes tudakozódásaira, hogy munkatársunk, Ujlaki Antal állapota örvendetesen javul, ami főleg a kórházi orvosok lelkiismeretes és kitünő gondozásának köszönhető. Tegnap sebláz nem jelentkezett; a beteg jó étvágygyal evett, az időt derült hangulatban, olvasással töltötte.

— **Szegedi találmány.** Klemm István, vizvezetéki igazgató, nevezetes találmánynyal készült el a napokban. Föltalált egy uszó pillér-hajó-szerkezetet, aminőre tudvalevőleg Baross Gábor kereskedelmi miniszter annak idején nemzetközi pályázatot is hirdetett, de eredménytelenül. Most hát, ha beválik ez az uj készülék, szegedi emberé lesz a dicsőség, hogy amin ezernyi technikus törte eddig a fejét, ő találta fel az uszó pillér-hajót, melyet a Vaskapu szabályozási munkáiban a robbantásoknál használnának.

— **Vizvezetéki szakértő a miniszteriumban.** Szegedet, hol az állandó vizvezeték még mindig megoldatlan kérdés, nagyon közelről érdekli azon legutóbbi belügy- és földmivelésügyi miniszteri együttes intézkedés, mely az országos kulturmérnökség keretében egy külön szakértő alkalmazását rendeli el a városok és községek számára csatornázási és vizvezetéki épitkezéseikben állandó tanácsadóul, utbaigazitóul. Az ezen szakértő által ellátandó uj szolgálati ág czélja: a városokat és esetleg községeket, ha csatornázást vagy vizvezetéket óhajtanak létesiteni, költség és időkimélés szempontjából még a tervek elkészitése előtt a helyszinén szakszerü tanácscsal és utbaigazitással ellátni; esetleg még aziránt is, hogy a csatornázási és vizvezetéki tervek ki által s mi módon készittessenek el?

Ha valamely törvényhatóság vagy község ezen szakértő támogatását s tanácsát akarja igénybevenni, evégből csak kérvényeznie kell a belügyminiszteriumnál, aki azonnal kirendeli az országos szakértőt s napidijait is ő állapitja meg.

A belügyminiszter körrendeletben az uj szakértő alkalmazását következőkép indokolja:

«A városi és községi vizvezetéki és csatornázási ügyek egyrészt közegészségi és középitészeti, másrészt vizépitészeti szempontból levén elbirálandók, azok a vizépitészetnek is külön ágát képezik, mely ágban való képzettség csak specziális tanulmányok utján szerezhető meg. Minthogy ily specziális müszaki erővel a miniszterium eddig nem rendelkezett; ezen ügyek kiváló közgazdasági fontosságára való tekintettel az illetékes földmivelési miniszterrel egyetértőleg intézkedés tétetett, hogy azok számára az országos kultur-mérnöki hivatal keretében oly külön szakértő alkalmaztassék, ki a vizvezetéki s csatornázási ügyekben máris előképzettséggel bir és több külföldi város csatornázását és vizvezetékét tanulmányozta.»

Szeged városa mindjárt elkérheti ezt a szakértőt a Zsigmondy Béla által a napokban beadott vizvezetéki memorandum s egyáltalán az egész vizvezetéki tervezet felülvizsgálására.

— **Aradiak Szegeden.** Az aradi kiállitási bizottság 10 tagja holnap Szegedre érkezik, hogy személyesen meghivja a kiállitásra a főispánt, a polgármestert, a kereskedelmi és iparkamara és az ipartestület elnökét.

— **Mérnökök kinevezése.** A közutakról szóló 1890. évi I. t.-cz. 17. szakasza alapján Kállay Albert főispán is kinevezte a 3 törvényhatóság mérnökeit. A szegedi városi mérnökök tegnap kapták meg a kinevezési okmányt, mely mostani állásukban élethossziglan megerősiti valamennyit.

— **Közös czéllövészet.** A szegedi 5-ik honvéd gyalogezred a cs. és. kir. 46-ik gyalogezreddel közös harczszerü czéllövészetet tart julius 29-én. A szegedi katona-világban ez a nap esemény-számba megy, mert eddig sohasem volt rá eset, hogy a honvédség még lövő-gyakorlatait is együtt tartsa a sorhaddal.

— **Földrengés a Herkules-fürdőben.** A következő érdekes hirt veszszük lapunk egyik fürdőző barátjától: Herkules-fürdőben julius hó 23-án éjjel 11 óra 48 perczkor déltől északfelé huzódólag, pár másodperczig tartó földrengés volt észlelhető. Az ijedtségen kivül semmi komolyabb baj nem történt.

— **Megyei hirek.** Csongrádmegyének julius 31-ére kitüzött közgyülését megelőzőleg a közigazgatási bizottság julius 30-án rendes havi ülést tart Szentesen, Zsilinszky Mihály főispán elnöklete alatt, ki ez időre a közgyülés vezetése végett Bihar-Füredről, hol családjával időzik, haza utazik. — Ugyancsak f. hó 30-án d. u. 3 órakor tartja

A „SZEGEDI HIRADÓ" TÁRCZÁJA.

A boldogság.

Gróf Tolsztói Leótól.

Ufim megyében élt egy Iljás nevü baskir. Szegény szülőktől származott és atyja meghalt, amikor Iljás alig egy évig volt nős. Iljás vagyona akkor hét kecskéből, két tehénből és husz juhból állott. De Iljás, mint jó gazda, gyarapitani tudta vagyonát. Reggeltől estig feleségével együtt folytonosan munka mellett volt, korábban kelt és később tért pihenni, mint a többiek és igy évről-évre gazdagabb lett. Harminczöt évig volt ily tevékeny Iljás és nagy vagyont gyüjtött.

Végre Iljás kétszáz lovat, százötven szarvasmarhát és ezerkétszáz juhot birt. Szolgákat tartott, akik a csordákat őrizték, szolgálókat, akik a teheneket fejték és pálinkát főztek, vajat meg turót készitettek. Mindenben sok fölösleges vagyona volt és a környéken mindenki irigyelte. «Boldog ember ez az Iljás, — mondták róla — mily bőségben él. Nem kell, hogy óhajtsa a halált.» Előkelő emberek kereték az ismeretségét, és érdemnek tudták, ha vele barátságban lehettek. Távol vidékről jöttek vendégek hozzája és Iljás mindenkit szivesen látott, megvendégelte étellel, itallal. Akárki jött, kapott pálinkát, theát és ürühust Iljás asztalánál. Alig érkeztek vendégek, azonnal levágtak egy ürüt, sőt kettőt is, és elkészitették, ha többen jöttek, akkor tinót vágtak le.

Gyermekekben volt Iljásnak két fia és egy leánya, mindhárman házasok voltak már. Mikor Iljás szegény volt, a fiuk vele együtt dolgoztak és őrizték a nyájat, de hogy gazdag lett, könnyelmüekké váltak és az italnak adták magukat. Az idősebbiket egy verekedés közben megölték és az ifjabb, kinek előkelő neje volt, nem akart többé engedelmeskedni az édes atyjának, ugy, hogy Iljásnak külön gazdaságot kellett berendeznie számára. Házat, barmot és mindent adott neki, amire szüksége volt és ezáltal jelentékenyen megapasztotta gazdaságát.

Nemsokára ezután valami ragály ütött be az Iljás juhai közé s ez igen megdézsmálta. Majd inséges esztendő következett, széna nem termett és a barmok egy része a tél idején tönkre ment. Aztán a kirgizek elrabolták Iljás legjobb lovait, miátal vagyona ujolag megcsappant. Mind mélyebben és mélyebben süllyedt Iljás; ereje is évről-évre fogyott. S mikor Iljás hetven éves korához közeledett, el kellett adnia bundáit, szőnyegeit, lószerszámait és szekereit; majd utolsó barmai kerültek eladásra és egy napon Iljásnak már semmije sem volt. Mielőtt alaposan körülnézhetett volna, már minden oda volt s öreg napjaira feleségével idegen emberekhez kellett, hogy szolgálatba álljon. Semmije sem maradt, csak a testén levő ruhája és felesége Samsemagi, aki már szintén vén volt. Fia, akinek gazdaságot adott volt, messze, más országba költözködött, a leánya meghalt; senki sem volt, akinél a vén emberek segitséget találhattak volna.

Ekkor megkönyörült a két öregen Mukamedsak, a szomszédjuk. Mukamedsak sem gazdagon, sem szegényen, egyszerüen élt, becsületesen. Megemlékezett róla, hogy Iljás mily jó szomszédja volt és részvéttel szólott hozzá:

— Jöjj. Öregeddel nálam ellakhatol. Nyáron, amennyire korod birja, a mezőn dolgozhatol, télen a barmokat étetheted, Samsemagi pedig a juhokat fejheti és pálinkát főzhet. Táplálni, ruházni foglak benneteket és ha még egyébre is szükségtek lesz, csak szóljatok, mert teljesitem.

Iljás megköszönte a szomszéd jóságát s ez időtől kezdve feleségével együtt Mukamedsak családjánál élt. Eleintén nehezen esett a megváltozott helyzet, de nemsokára beleszoktak, elégedetten éltek és dolgoztak. A gazdának hasznára szolgáltak ezek a munkások, mert az öregek maguk is gazdák voltak egykor és jól értettek minden munkához. Ha olykor Mukamedsak munkánál látta őket, mindig sajnálkozott, hogy akik nemrég olyan magas polczon voltak, annyira süllyedtek.

Egy napon Mukamedsakhoz vendégek jöttek, menyasszonyért, a leányát nézték. A molloh is velük volt. Mukamedsak Iljással egy ürüt vágatott és föltálaltatta a vendégeknek. A vendégek ettek a husból, theát ittak s aztán a pálinkához fogtak. A

ülést az állandó választmány, mely a közgyülés elé kerülő tárgyak legnagyobb részét készíti elő.

— **Szegediek s a honossági törvény.** Az állampolgárságról szóló törvény (1879: 50. t.-cz.) életbeléptetését követő 10 év letelte óta, a szegedi hatósághoz tegnap érkezett be az első kérvény az állampolgárjog megtarthatása tárgyában. Bózsó József a neve a derék szegedi embernek, aki Bécsből, ahol most tisztességes szabómester, tegnap irt a polgármesterhez, hogy ragaszkodik magyar honosságához s kéri, vegyék ezt itthon tudomásul s a polgármester tegye meg a szükséges intézkedéseket avégből, hogy bécsi földink továbbra is megmaradhasson magyar állampolgárnak. Épp az ellenkezőt: a magyar állampolgárság kötelékeiből elbocsátását kéri a másik, szintén szegedi illetőségü folyamodó, Stein Gusztáv, aki jelenleg a szász állam szolgálatában áll, mint bánya-mérnök.

— **Az iskolaszék ülése.** A községi iskolaszék tagjait ma délután 4 órakor a városi széképület bizottsági termében tartandó iskolaszéki ülésre ez uton is tisztelettel meghivja az elnökség. Tárgy: A jövő évben használandó tankönyvek, felsőbb leányiskola szervezeti szabályának elfogadásáról tett bizottsági jelentések stb.

— **A katonai lövölde helyreállitása.** A cs. és kir. 7. hadtest parancsnokságának rendelete folytán a szegedi katonai lövölden is nagyobb igazitásokat tesznek. A parancsnokság területén a szegedin kivül helyre fogják még állitani az aradi, békéscsabai s debreczeni katonai lövöldéket s azon felül Nagyváradon ujat épitenek. Mindezen munkára az aradi hadmérnökkari igazgatóságnál augusztus 1-én délelőtt 9 órakor nyilvános versenytárgyalás lesz, a hol a tervek, költségelőirányzatok s egyéb feltételek is megtudhatók. A szegedi lövölde helyreállitására különben 5300 forint van előirányozva.

— **Gyülés az uj kaszárnya ügyében.** A szegedi honvédlovas-kaszárnya épitésére felügyelő vegyes bizottság ma délután 5 órakor gyülést tart, Zombory Antal szenátor elnöklete alatt. Egyik tárgyul Pacor tábornok ismert átirata kerül ujra elő, amelyet a honvédkerület parancsnoka a kaszárnya átvétele tárgyában intézett legutóbb a hatósághoz s a melyben tudatta, hogy az épitkezés befejezte után legalább 6 hónapi száradási időt kell bevárni, mig az uj kaszárnyába katonáék beköltözhetnek. Erre a tábornoki átiratra ad a mai gyülésen véleményes jelentést a vegyes bizottság által kiküldött albizottság. — A gyülés másik tárgya lesz a kaszárnya vizvezetékének megvizsgálása.

— **Halvizsgálat.** Landgraf országos haltenyésztési felügyelő tegnap Szegedre érkezett, a halpiaczot bejárta, s a halászbárkákat kikutatta vizsgálat czéljából. A halászatról szóló törvény ugyanis időnkint több halfaj halászatát egyenesen tilalmazza, más halfajokat pedig csak bizonyos nagyságra megnőtt állapotban enged kifogni. Tilalmas halakat ugyan nem talált az országos felügyelő, de igenis olyanokat, a melyek a törvényes mértéket nem ütik meg. De ezek a halacskák zárt vizekből kerültek forgalomba, ily vizekre pedig a halászati törvény jelzett rendelkezéseinek hatálya nem terjed ki. Ily módon Landgraf felügyelő megelégedetten távozott.

— **Eljegyzés.** Dominig Ernő 46. gyalogezredbeli hadnagy, városunk fia s lapunk régi barátja, aki jelenleg Temesvárott állomásozik, eljegyzé ugyanott Krámár evang. főesperes bájos és müvelt leányát, Ilonkát.

— **Névnapi ünnep.** Kicsit elkésetten irja temesvári levelezőnk, hogy az ottani hadtestparancsnok, báró Waldstätten táborszernagy nemesleikü neje f. hó 21-én ünnepelte névenapját, mely alkalomból szalonja nagy ovációk szinhelye volt. Ugyanis valamennyi ott állomásozó csapatok egy-egy küldöttsége járt nála, a tisztikar szerencsekivánatait tolmácsolni és egyuttal egy-egy csinos ajándékot átnyujtani. A szegedi 46. gyalogezred képviseletében rittersterni Kenner örnagy jelent meg egy tiszti deputacióval. A deputacció a szegedi tisztikar szerencsekivánatainak tolmácsolása mellett egy virágokból készült gyönyörü bőségszarvat nyujtott át. E kedveskedő meglepetés az ünnepelt urasszonynak láthatólag nagy örömet okozott. Este a helyőrség törzstisztjei családjukkal theára voltak meghiva, mialatt a katonazenekar szerenádot játszott. De nemcsak a tiszti körök, hanem a polgári előkelő társaságnak is számos tagja tisztelgett az ünnepelt hölgynél.

— **Tánczmulatság.** A «Szegedi alsóvárosi társalgó-egylet» könyvtára gyarapitására f. évi augusztus hó 5-én a Brucknerféle kertben zártkörü nyári tánczmulatságot rendez, melyre a meghivókat tegnap bocsátotta szét. Belépti-dij személyenkint 50 kr., este a pénztárnál 60 kr. Kezdete 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Endrényi testvéreknél, Kovács testvéreknél, özvegy Gáspár Lajosné füszerüzletében és a vig. biz. tagjainál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A vásár.** A vasárnap kezdődő vásár, az állatok között kiütött betegség következtében foganatositott zárlat miatt, ugy látszik, kevésé fog sikerülni, még az ipari és más kereskedelmi czikkek forgalmánál is; pedig a nyári termés eltakaritása és ezzel egyidejüleg történt pénzmag szerzése után épp ez a vásár szokott leginkább sikerülni. Mindamellett a Széchenyi-téren már egyre-másra emelkednek az áru-kalyibák és a rendőrségnél is kézről-kézre adták a kilincset vándor gyors-fotografusok, lövőházasok, ringlispielesek és karikahajigálók, játszási engedélyért.

— **Az elzönázott férj.** Bálint Andrásné, felesége egy kőmives segédnek, már tul van azon az időn, hogy a mézes hetekről jelen időben beszélhessen; sőt több évi családi történetéről nem is egy, de két élő, torkos gyermek jelenléte szónokol. Bálint András azon vette észre magát, hogy egy kőmives segédnek alaposan meg kell dolgoznia a magáét, ha négy egészséges, farkasétü gyomor kielégitéséről van szó. Még arra a tudatra is rájutott Bálint András, hogy az örökkétig tartó malterozás, kalapálás, köllesztgetés semmi esetre sem oly

---

gazda és a vendégek pármakon, szőnyegeken ültek s iddogálás közben beszélgettek, mialatt Iljás a házban és az udvaron pontosan elvégezte dolgait. — Mikor az ajtó előtt elment, meglátta őt Mukamedsak s igy szólt a vendégekhez:

— Láttátok ezt az öreget, aki itt megy?

— Láttam — mondá az egyik vendég — mi különös van vele?

— A különös az, hogy ez az öreg egykor a vidékünk leggazdagabb embere volt, Iljásnak hivják — talán hallottál gazdagságáról?

— Persze — felelt a vendég — a hire eljutott hozzánk is.

— Nos, látod, mostanra már nem maradt semmije. Nalam szolgál a feleségével együtt.

A vendég bámult, rázogatta a fejét és csemcsegett a nyelvével:

— Ime igy fordul a szerencse kereke: az egyiket fölemeli, a másikat ledobja. Azt hiszem, nagyon busong elveszitett boldogságáért az öreg, nemde?

— Ki tudja? Csendesen él, elégedetten és szorgalmasan dolgozik — felelt Mukamedsak.

— Vajjon nem beszélhetnénk vele? — kérdezte a vendég. — Szeretném őt magát megkérdezni az élete sorsáról.

— Kérdezd, ha akarod — válaszolta a gazda. Aztán hangosan kiszólt:

— Babaj (baskir nyelven «nagyapó»-t jelent) jöjj be, igyál velünk egy pohár pálinkát s hivd az öregedet is.

Iljás bejött a feleségével, köszönt a vendégeknek s a gazdának, imát mondott s az ajtóhoz közel lekuporodott egy kőre, Samsemagi ellenben a függöny mögé ment és a házi asszony mellé ült.

Iljásnak egy pohár pálinkát adtak. Ő hajlongott a vendégek és gazda előtt, keveset ivott és féretette a poharat.

— Mondd csak, apuskám — kérdezte a vendég, — ugy-e rosszul esik neked, hogyha minket igy látsz és visszaemlékezel előbbeni életedre, hogy mily boldogan éltél akkor és mennyire nyomorogsz most?

Iljás mosolygott és szólt:

— Ha én a boldogságról és szerencsétlenségről való nézetemet elmondanám — nem hinnél bennük. Kérdezd inkább a feleségemet, amit ő érez, az a nyelvén is van, őszintén és legjobb meggyőződése szerint fog szólani.

— Nos, anyókám — fordult az idegen az asszonyhoz, — mondsza, mint vélekedel előbbeni boldogságod és mostani nyomorodról.

És Samsemagi a függönynél igy szólt:

— Halld a véleményemet: Az öregemmel ötven évig éltem, kerestük a boldogságot s nem találtuk meg. Most azonban, hogy egy év óta semmink sem maradt és idegeneknél kell szolgálnunk — most megtaláltuk a valódi boldogságot s nem kivánunk többet.

A vendégek is csudálkoztak, a gazda is. Sőt fölállottak, hogy megnézzék, vajjon komolyan beszél-e. Samsemagi összetette kezét, őszintén nézett rájuk, majd férjére tekintett, aki mosolygott. És tovább beszélt.

— Őszintén mondom ezt, nem tréfából. Fel évszázadig kerestük a boldogságot s mig gazdagok valánk, nem találtuk meg. Most, hogy semmink sincs, nyugodtan élünk, oly boldogan, hogy nem vágyunk boldogabbak lenni.

— Miben van most a boldogságtok?

— Azt is megmondhatom. Mig gazdagok valánk, nem volt egy órai nyugalmunk, nem is beszélgethettünk egymással, nem gondolhattunk lelki életünkre, nem imádkozhattunk — annyira el voltunk foglalva.

Ha vendégek jöttek, gondolkozni kellett, hogy mivel traktáljuk, nehogy megszóljanak. Ha elmentek a vendégek, a szolgák után kellett nézni, mert ezek henyéni és lopni szoktak, nyitva kellett hogy legyen a szemünk, szitkozódtunk és ezzel vétkeztünk. Aztán gondot adott, hogy a farkas a juhokat és borjukat ne bántsa, nehogy tolvajok törjenek be az istállóba, az udvarra. Ha aludni tértünk, remegtünk, hogy nem nyomják-e agyon a juhok a bárányokat, fölkeltünk, kinéztünk az istallóba. S alig nyugodtunk meg, a bárányok miatt ismét gondunk volt, hogy honnan szerzünk elég szénát télire. E mellett nem egyszer vitatkoztunk

kiválóan kellemes dolog, hogy attól sirás nélkül meg ne lehetne válni. A harmadik tudatra ébredés annyit jelentett, hogy a családi élet tulajdonképpen valóságos megkötöző nyüg. Mit tett tehát Bálint András? Keményen kipödré akaratos bajuszát, daczosan kivágta mellét, aztán köd előtte, köd utánna, ugy itt hagyta feleségét és gyermekeit bucsu nélkül, hogy ezek csak keserüséggel emlékeznek vissza rája. Bálint András most valahol Budapesten, Zágrábban vagy Gyulán vig legényéletben gyönyörködik, családja pedig elannyira elhagyatott állapotban van, hogy a feleség tegnap megjelent a rendőrségnél s kérte elzónázott urának előkerítését, vagy legalább azt, hogy a gyermekei eltartásáról törvényszerint gondoskodni köteles apa küldjön pénzt.

— **A tápéi kompok.** A városi tanács, mint jelentettük, elhatározta, hogy tekintettel a folyton nagyobbodó forgalomra, az ugynevezett tápéi tiszai kompokat kijavittatja. A kompok pár nap alatt teljesen rendben lesznek, mert már tegnap kiadták tatarozásra a vállalkozónak.

— **A III. osztályu kereseti adó.** Dr. Fodor Károly, városi adóügyi szenátor, az idén kirovandó III. osztályu kereseti adó tárgyában az alábbi hirdetést tette közzé tegnap, melyre ujolag fölhivjuk az adófizetők figyelmét:

Az 1890., 1891. és 1892-ik évekre megállapitandó III. osztályu kereseti adókra vonatkozólag a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság által készitett kiszámitási javaslatokat kitüntető lajstromok az 1883. évi 44. t.-cz. 18. §-a értelmében, f. 1890. évi julius hó 27-ik napjától kezdve, bezárólag augusztus hó 3-ik napjáig a városi bérházban levő adóhivatali helyiségben 8 napra közszemlére kitétetnek oly czélból, hogy azokat mindenki megtekinthesse s az őt, vagy másokat illető javaslatokra nézve netaláni észrevételeit megtehesse. Ezen észrevételek a fenti határidő alatt irásban a szegedi magy. kir. pénzügyigazgatósághoz nyujtandók be, — utóbb pedig a Szegeden, Tisza Lajos-körut felső végén levő pénzügyi széképület II-ik emeletén müködő adókivető-bizottságnál irásban, vagy élőszóval is előterjeszthetők.

— **Az első szegedi daltársulat.** A Dankó quartett körutjáról következő meleg hangon emlékszik meg a fővárosi sajtó: «A szegedi erőkből összeállitott «Danko-quartett», mely az országos nevü czigányprimás zeneszérzeményeit van hivatva populárissá tenni, körutjában mindenütt a legnagyobb elismeréssel találkozik. A társaság eddig megfordult Szegeden, Makón, Aradon, Csabán, Gyulán, Orosházán, Vásárhelyen, Kecskeméten s jelenleg Szolnokon tart előadásokat. A quartettet az aradi kiállitás idejére három hétre szerződtették, melynek letelte után a fővárosban fog bemutatkozni az első szegedi daltársulat.»

— **A «Nimródok» a vadakért.** A szegedi «Nimród» vadásztársulat legutóbbi választmányi ülésén, a vadállomány kimélése tekintetéből igen helyes határozatot hozott. A határozat szerint a társulati bérterületek közül szeptember 15-éig csakis a tápai-réti földek- és dorosmai területeken engedtetnék meg a vadászat és pedig, aug. 1-től a foglyászat, augusztus 15-étől pedig a nyulászat is. Lezáratnak tehát az összes «fekete» földek s a bodomi rész egész szeptember 15-éig, amikor e helyeken is fól lesz szabaditva a fogoly- és nyulvadászat.

— **Csőd.** A Lövy Antal szegedi fakereskedő ellen a szegedi törvényszék által 13,944/p. 890. szám alatt megnyitott csődügyben csődbiztosul Nagy Ferencz kir. törvényszéki biró, tömeggondnokul Nyáry János, helyettes tömeggondnokul pedig Cserő Ede dr. szegedi ügyvédek nevezettek ki.

— **A lófejün.** Megérte Siraviczа János, amire legjobban vágyott egész életében: végig szaladt vele is a városon a lófejü. Ahogy leszáll róla, végtelen is a lereszkedése, amivel odaszól a sarkon ácsorgó Naporának:

— Szervusz, drusza!

Hanem a hangja nagyon rekedt volt, a szemei pedig zavarosak, mig lába ingott Siraviczának.

Napora, a hü barát, ijedten kapja meg a felé nyujtott kezet:

— Mi lelt, hogy igy dülöngözöl?

Siravicza dühösen fogadkozik, sok'se ül többé arra az átkozott kocsira. Most is fölfordult a gyomra. Ami természetes is, mert háttal ült a lónak.

A tapasztalt Napora igaz részvéttel feddi meg:

— Ejnye, ejnye, hát nem tudtál megkérni valakit, hogy cseréljen veled helyet.

— Hát kivel cseréltem volna, mikor senki sem volt a kocsiban?

— **Fillokszera az Alföldön.** A földmivelési ministerium egymásután helyezi zár alá a terjedő fillokszera-vész miatt az Alföld bortermő határait s az erről szóló elszomoritó jelentések napról-napra megtöltik a hivatalos lap hasábjait. Legutóbb zár alá lettek helyezve: Temesvármegye Német-Bencsek, Német-Szt.-Péter, Aranyág (Hernyakova), Zsadány, Brestye, Denta és Kis-Gáj, Aradvármegye Német-Pereg, Boros-Sebes, Torontálvármegye Dolova, Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye Bag, Héviz, Bátya és Dány községek szőlei.

— **Az orpheum-beli pör.** A «kék czicczák» szegedi szereplése idején történt, hogy az egyik énekesnő (a hirdetett «spaái szépség») karperecze éneklés közben leesett. Jókedvü fiatal emberek utána kotorásztak ennek a karperecznek, amiből rendőri közbelépés és egy apró összetüzés keletkezett. Ennek eredményeként a jókedvü fiatalok egyikét a rendőrség pár forintnyi birságra itélte. Az ifjusági körökben akkoron némi port csapott esetből folyó itéletet a vádlott megfölebbezte. Most arról értesülünk, hogy a felsőbb biróság uj eljárást rendelt el, mert a biróság a kihágási nemekhez képest nem volt speczifikálva.

— **Vigalom Zentán.** Mint a «Szegedi Hiradó»-t értesitik, a zentai tanuló ifjuság 1890. évi aug. 9-én az «Eugen» szálloda disztermében, a zentai szegény sorsu gymn. tanulók javára hangversenynyel egybekötött zártkörü tánczvigalmat rendez. Kezdete pont 8 órakor. Beléptidij: személyjegy 80 kr., családjegy 2 frt. Felülfizetéseket, tekintve a czélt, köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség. A hangverseny müsora ez: 1. Ének. «Dalárkedv, mazur» Zsasskovszky Endrétől. Sztudényi Gyula ur vezetése mellett, énekli az ifjusági énekkar. 2. Szavalat. «Vár és kunyhó» báró Eötvös Józseftől. Szavalja Hegedüs János. 3. Zene. «Don Juan» Mozarttól. Hegedün játsza Rebmann Károly, zongorán kiséri Mátéházi Matkovits Béla. 4. Szavalat. «Élő szobor» Vörösmarty Mihálytól. Szavalja Matuszka János. 5. Ének. Magyar népdalok. Sztudényi Gyula ur vezetése mellett énekli az ifjusági énekkar.

— **Terjedő állatveszedelem.** Horgoson is felütötte már fejét a száj- és körömfájás járványa. Csongrádmegye alispánja erről s az elrendelt zárlatról tegnap értesitette a szegedi hatóságot.

— **Csavargó leányok.** Többször irtuk már, hogy a rendőrségnek sok baja van több külvárosi asszonynyal, akik vendégszeretettel nyitnak ajtót olyan szolgáló leányok előtt, akik esetleg nincsenek szolgálatban, de csakis akkor, ha egyszersmind csinosak is. A lányok csinosságából a vendégszerető asszonyok némi pénzecskéhez jutnak. Ilyes-fajta asszonynak bizonyult a kertész-utcza legkülső végén lakozó Vörös Erzsébet is, akitől tegnap virradóra négy vendégszeretettel fogadott leányt kisértek a rendőrségre.

— **A mérgesi erdőben.** A mérgesi erdő egy takaros kis hüvös erdő, dus lombu fákkal és selyem szálu buja legelővel. A napsugár csak bujkál a lombok között, szellő lengésétől mindig reszket a falevél s ózondus, árnyékos levegőjében pompásan esik a hüsölés. Legelésző gulyáknak és méneseknek eldorádója volna a mérgesi erdő, ha nem lenne «tilalmas». De hát nem szereti a jószágot a csikós, ha néha-napján ilyen remek legelőre be nem csapja «loppal» is a sörényes állatokat. Dobó Sándor bizony 21 vékony lábu csikót belopott a selyem legelőre, de vesztére, mert Kalocsai erdőgondnok észre vette a tilosban járást: a csikókat pányvával elfogta és behajtotta. Dobó Sándor majd hanyatt esett ijedtében, amikor a kapitány kihirdette előtte az itéletet, hogy tilos legeltetés miatt köteles birság, kártérités meg hajtó pénz fejében 15 nap alatt 60 frtot fizetni. A csikós egy kissé elsáppadt a rémhir hallattára, de aztán öss eszedte magát: megrángatta fehér pitykés mandliját s oda szólt a kapitánynak. «Mán, hogy ezt a sok bankot kifizessem? Csikós vagyok, de inkább gyalogjáró kondás leszek». Ej no! hát az arisztokratikus érzület a homokos pusztákon is megterem, ahol mindenki egyformán öltözködik, kimondhatatlan nélkül.

— **Anyós az akták közt.** Egy-egy poros aktából, amelybe rossz emberek szomoru sorsa szokott lenni irva, pajkos tréfa sugara is billen ki néha. Egészen ugy, mint a fekete fellegből a nap fénye.

Igy volt az legutóbb is a törvényszék előtt.

Az elitéltre annak idején a birák csak egy hónapot róttak, amit a kuria hat hónapra emelt föl. Azért, mert a vő elpáholta anyósát.

Nagyot néz a vő, fejét csóválja:

— En azt hittem, hogy azt a kuriánál enyhitő körülménynek veszik . . .

— Van-e még valami kivánsága? — szólt a biró a deliquenshez.

— Adjon az Isten olyan anyóst, mint az enyim annak a tisztelt biró urnak, aki fölemelte a büntetésem!

— **Öngyilkosság.** Két nappal ezelőtt irtuk Zombori Orzsi takaritónőről, hogy szerelmi bánatába foszforral megmérgezte magát. A leány lábbadó-félben van. E hirrel kapcsolatosan megemlitjük, hogy a leány nénje a gyujtók fejeiről leszedett foszfort orvosság gyanánt használja; — hideglelés esetén 3—4 skatulányi gyujtó oldott mérgét is megiszsza. És ez a bolond méreg nemcsak hogy nem árt neki, de sőt tanukkal akarta bizonyitani, hogy mindig attól gyógyul meg.

és czivódtunk az öregemmel; ő azt mondta: «igy legyen» és azt, hogy «nem ugy, de igy» és elégedetlenkedtünk. Igy folytonosan aggódás, vétek vett körül s nem voltunk boldogok.

— Nos és most?

— Most Isten nevével kelünk föl, szeretettel és egyetértéssel beszélünk egymással, nincs miért czivakodjunk, nincs mire gondoljunk — kivéve, hogy a gazdát jól szolgáljuk. Dolgozunk, amennyire erőnk engedi, szivesen dolgozunk, nehogy kára legyen a gazdának, hanem haszna. Délben kész van az ebéd, sőt pálinkát is kapunk. Ha hideg az idő, fát hasitunk és tüzet rakunk, sőt egy bunda is akad. Van időnk egymással beszélgetni, lelki üdvösségünkre gondolni, Istenhez imádkozni. Ötven évig kerestük a szerencsét és csak most találtuk meg.

A vendégek nevetni kezdtek, de Iljás igy szólt:

— Ne nevessetek, mert nem tréfa ez, hanem az emberi élet ilyen. En is olyan balga valék egykor, hogy megsirattam az elveszitett gazdagságot, most azonban az Isten megvilágitotta az igazságot és nem a mi gyönyörüségünkre, hanem a ti okulástokra mondom ezt nektek.

— Helyesen volt mondva — szólt a molloh — Iljás a szent valót mondta, az irásban is igy van ez megirva.

Erre a vendégek elgondolkoztak és fölhagytak a nevetéssel.

B. J.

— **A csillagvizsgáló.** Egy tagbaszakadt parasztlegény állitott be tegnap a rendőrségre azzal a panaszszal, hogy Lábas Gyuri, a pajtása meg-meg rákiabált minden utolsó csufságot, még azt is mondta: te csillagvizsgáló! E rémséges sértésre ugyan nem képpedt el Koczor alkapitány, de tudakozódott a «csillagvizsgáló»-ban foglalt sértés minémüsége iránt. A panaszló aztán előadta, hogy a tanyákon hőbölygős embernek tartják azt, aki «becsületes kapálás helyett szétterpeszkedik, oszt ugy nézi az eget, mintha le akarná magához sirni a csillagokat». Egyszer ő rá is ráfogták és azóta nincsen nyugovása a sok csufondároskodás miatt, pedig csak egyszer nézett az egekbe, de akkor olyat csinált, «ami ugy rámegy». Ez a «rámegy» semmi más, mint rim. Arra a kérdésre: tudna-e Lábas Gyurkára olyant mondani, a szoba menyezetére emelt szemekkel igy felelt:

Serpenyőbe sistereg a hurka,
Bolond vagy te ragyás Lábas Gyurka.

A tollvezető rendőrségi irnok munkájára meg igy ment rá:

Ez az ur itt csinálja a törvényt,
Nagy kinjában szétrágja a körmét.

A kapitány már nem merte kérdezni, hogy hát ő reá tudna-e valamit mondani, amirámegy.

— **A lutri nem fizet.** Gyámoltalan vak embert vezetett kis unokája a rendőrséghez. Az volt a panasza, hogy a lutri nem fizet. A Schlésinger Sarolta lutris boltjában ütötte meg az ambót és most nem akarnak fizetni. A nem fizetés oka az, hogy a kisasszony nem küldte föl a központba ideje korán a numerusnak szelvényeit s igy nincs más hátra, mint az összes tételt vissza fizetni. A tételt fölvevő tőzsde megérdemelné, hogy az összes eshetőleges nyereményeket fizesse gondatlanságáért.

— **Hulla égetés.** A hulla egy lebunkózott veszett eb, melyet Harkai Mihály juhászbojtár égetett meg a vásárhelyi-sugárut 27. szám alatt épült ház udvarán. Megégette pedig azért, mert morogva kapkodott felé s a régi hagyomány azt tartja: akit veszett kutya mardos meg, szőre füstjétől tüszögjön, akkor meggyógyul. Harkai Mihály tehát megpörkölte a lebunkózott ebet, amely tettéből az a hátrány állott elő, hogy a zsigerek is elszenesedvén, az eb hulláján nem lehet semmit konstatálni, pedig erre szükség volna, mert a kutya többeket mepharapott. Harkai Mihályt a csendőrség meg fogja büntetni.

Sport.

Athleta-verseny Palicson. Az «Achilles Sport-Egylet» és a «Szabadkai Torna-Egylet» meghivja a magyar testgyakorlati ügy iránt érdeklődő nagyközönséget Palicson augusztus hó 3-án tartandó országos nyilvános torna- és athletikai versenyekre. Helyárak: Gyepjegy 2 frt., I. oszt. ülőhely 80 kr., II. oszt. ülőhely 40 kr., állóhely 20 kr. Tánczvigalmi jegy 80 kr. A versenyeket este 8 órakor társasvacsora követi. A részletes programm: Délelőtt: A) A nyilt versenypályán: I. Bajnoki czélverseny. II. Nemzetközi vasparipa (velocipéd) verseny. III. Gátuszás. IV. Bajnoki távuszás. Délután: V. Küzdelem a bajnok czimért. B) A teljesen zárt versenypályán: VI. Nővendékek sikversenye. VII. Vasparipa (bicykle) verseny. VIII. Bajnoki kardvivás. IX. Gyaloglás. X. Sikverseny. XI. Viadori ugróversenyek. XII. Viadori korlát- és nyujtóverseny tornázás. XIII. Sulydobás magasba. XIV. Bajnoki korong (discus) vetés. XV. Vasparipa (bicykle) gátverseny. XVI. Kezdők vasparipa (bicykle) gátversenye. XVII. Vigaszverseny. Ökölvivás.

Dijak: Az I., III., V., VIII., XIV. alatti bajnok-versenyeknél az első és második küzdelem alkalmával az elsőnek «bajnokjelöltség» elismerő okirattal és ezüstérem, a másodiknak ezüstérem, a harmadiknak bronzérem adatik. A harmadik küzdelem győztese «Magyarország bajnoka» czimet, aranyérmet, (75 frt értékben) bajnoki okmánynyal és bajnoksági serleget (300 frt értékben) nyer, kivéve az V. versenyt, hol achilles-pajzsot nyeri (300 frt értékben), a második ezüst-, a harmadik bronz-érmet. (Lásd az 1882. évi julius 20-iki «Sz. T. E.» propositiot és az «A S. E.» 1889. április 15. jegyzőkönyvet.) A XI. XII. alatti viadori versenyeknél az első küzdelemnél a «viadori jelöltség» elismerő okirattal és ezüstérem, a a másodiknak ezüstérem, a harmadiknak bronzérem adatik. A harmadik küzdelemnél a győztes «Magyarország viadora» lesz és aranyérmet (75 frt értékben) viadori oklevéllel és viadori ezüst kürtöt nyer (300 frt értékben).

A VII., IX., III., X., XIII., XV., XVI. számu versenyeknél az első ezüst-érmet, a második bronz-érmet nyer. A XVII. számu versenynél az első tiszteletdijat nyer. A VI. versenyszámnál a két első kap tiszteletdijat. A XVI. számu versenyre a palicsi hölgyek dija, a III. számu versenyre pedig a szabadkai hölgyek dija lett kitüzve. A II. sz. versenynél a dijazás a föltételben van részletezve. A tiszta jövedelem egy negyede versenydij alapra fordittatik.

Táviratok.

Kállay miniszter Boszniában.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Szerajevóból sürgönyzik: A községtanács ma tartott ünnepélyes ülésében Essad effendi Kulovics, aki ezideig ellenzéki volt, a jelenlevők lelkesedése közt azt inditványozta, hogy a főváros Kállay miniszternek, a város és az ország iránt szerzett érdemei elismeréseül Szerajevóban emléket állitson. Az inditványt nagy tetszéssel egyhangúlag elfogadták. Kállay miniszter azonban a leghatározottabban visszautasitotta a községtanács e határozatát és kijelenté, hogy teljesen meg van jutalmazva azzal, ha a nép elismeri, hogy a kormány csak javát akarja és a kormányt ebbeli működésében támogatja.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Ujabb sürgöny azt jelenti Szerajevóból, hogy Kállay miniszter rendeletére a kormány örök időkre eltörülte a szőlődézsmát. Az uj szőlőültetvények tizévi adómentességet élveznek. Ez a rendszabály igen fontos a herczegovinai szőlőtermelésre.

Rejtélyes eset.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Popovics Livius aradi tanitó Gombos nevü volt tanitóval Bodrogra ment; Popovics ruháit ma a Marosparton találták; Gombos eltünt.

Munkácsy Mihály kitüntetése.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Párisból távirják mai kelettel, hogy Munkácsy Mihály kiváló festőmüvészünket a becsületrend kommandeur-jévé nevezték ki; kivüle még Brozik festőt ugyanerend tisztjévé és Gurowsky gróf nizzai osztrák-magyar konzult a becsületrend lovagjává nevezték ki.

Magyar képviselő Bismarcknál.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Abrányi Emil orsz. képviselő ma hosszab időre külföldre utazott s a jövő hét első napjaiban meglátogatja Bismarck herczeget is, miután a volt kanczellár ifjabb fiától azt a biztositást nyerte, hogy Bismarck herczeg el fogja őt fogadni.

Nagy tüz.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Jánosháza sopronmegyei községben tegnap három utcza leégett, még pedig 80 ház, 30 melléképület és az idei termés nagyrésze. A kár meghaladja az 50 ezer forintot.

Egy falu lángokban.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Nyitramegyéből érkezik ide az a sürgönyhir, hogy Ardanócz (nyitramegyei) község lángokban áll. Később érkezett távirat a falu elhamvadásáról ad hirt.

Leégett butorgyár.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Ma reggel a bécsi Margarethenben egészen leégett a Niedermayer-féle butorgyár. A kár 60 ezer frtot tesz ki.

Diákok tömeges kizáratása.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Az összes szerb tanulók — számszerint ötvenen — már közelebb ki fognak záratni a gráczi egyetemről.

Leégett posztógyár.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Brünnből sürgönyzik, hogy ott ma a Weinberger-féle posztógyár eddig ismeretlen okból leégett, a kár 70 ezer frt.

Szoczialisták egymás közt.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Berlini sürgöny szerint a szoczialisták surlódásai egyre élesebbekké válnak. A Volksblatt a szászországi Arbeiter-Zeitungot pártonkivülinek mondta, miért most ez a lap alávalónak és hazugnak nevezi a Volksblattot s a magdeburgi Volksstimme szintén erélyesen támad a berlini lap ellen. Az Arbeiter-Zeitung már kompromittáló leleplezésekkel is fenyegetőzik.

A porta és Bulgária.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) A porta ama leirathoz, melylyel kinevezi a bolgár püspököket Macedoniába, először azt a kivánságát akarta csatolni, hogy a hatalmak nyujtsanak garancziát Bulgáriának a szerződések határain tul terjedő további igényei ellen; utóbb azonban ezt a tervét elejtette.

Angol-franczia tárgyalások.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Az angol alsóház tegnapi ülésén Fergusson államtitkár beszédében kifejtette, hogy Anglia tárgyalást folytat Francziaországgal és Portugáliával a határrendezések iránt, hogy biztositva legyen az esetleges félreértések és valamely más hatalmasággal való háboru veszélye ellen. Szóló tagadja, hogy az angol-német egyezség mögött valamely titkos egyezmény léteznék. A kormány, bár megszilárditani óhajtja a Németországgal való barátságot, nem tért el eddigi politikájától. A legutóbb tartott rabszolgaság-ellenes értekezlet bizonysága annak, mily gondoskodással viseltetnek Európa hatalmasságai Afrika boldogulása iránt. Szóló bizton reméli, hogy az értekezlet müve nem fog megtörni az értekezleten részt vett hatalmak egyikének nézeteltérésén. A zanzibári protektorátust illetőleg megjegyezte Fergusson, hogy Francziaországgal folyamatban vannak a tárgyalások. Anglia a protektorátus átvételével nem arra fog törekedni, hogy akadályokat görditsen valamely más hatalom kereskedelme elé, hanem hogy Zanzibárt a rabszolgakereskedés elnyomásának bázisává tegye. — Gladstone kijelenti, hogy nem akar ellenzéki álláspontot elfoglalni a Helgoland átengedésére vonatkozó egyezménynyel szemben, mert az az érdekelt felek mindegyikére nézve előnyös. A kormány azzal, hogy kikéri a parlament jóváhagyását e terület átengedésére nézve, konstituczionális precedens esetet teremt, melynek óriási következményei lehetnek. Ez okból nem fog résztvenni a javaslat további tárgyalásában. Goschen sajnálja, hogy Gladstone nem vesz részt a javaslat tárgyalásában, noha oly melegen pártolja az egyezményt. A mi a konstituczionális precedens esetet illeti, a brit nép parlamentjének többsége helyesli, hogy a kormány kikérte a parlament véleményét, midőn arról van szó, hogy átengedtessék egy terület beke idején, nem pedig a háboru kényszere alatt. A kormány elvállalja a felelősséget, noha elismeri, hogy ezzel az eljárással eltért az eddigi gyakorlattól, de ezzel nincs föladva a korona prerogativája, hogy önállóan köthessen szerződéseket. Éjfélkor a javaslat tárgyalásának folytatását mára halasztották.

A «Matin» szerint a Francziaország és Anglia közt a zanzibári kárpótlás ügyében folytatott tárgyalások közel állnak a befejezéshez.

Orosz csapatmozgalmak.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Jassyból azt jelentik, hogy jelenleg nagy csapatmozgalmak folynak Oroszországban és a kovno-dünaburgi vonalon nagy összpontositások történnek.

Háboru Amerikában.

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A lapok rég vártak már háboru-hireket. Most megérkezett az első harczi kiáltás hire. Guatemala amerikai köztársaság háborut izent e hó 23-án San-Salvador köztársaságnak.

Az esti lapokból.

Hirlapirók párbaja. Kádár Antal temesvári lapszerkesztő és Hódosi Lajos, a «Pesti Hirlap» levelezőjének párbajáról, Temesvárról azt irják, hogy a föltétel első jelentékeny sérülés volt. Mindkét fél már az első összeütközésnél megsebesült. Kádár Antal könnyü horzsolást kapott homlokán és végig az arczán melléig, hol a seb már mélyebb, ezenkivül életveszélyes sebet üterei körül, a kilenczszeres selyemkötelék átmetszésével. Hódosi Lajos mély, hosszu vágást kapott mellén és sulyos sebet jobb karja alatt, a derekán. A párbaj a katonatiszti pavillon vivótermében folyt le.

—

Halálosan megsebesitett szerkesztő. Laibachból sürgönyzik: Tegnap este 8 órakor Schumi czukrászné üzletében az Amerikából hazatért Schumi Ferencz revolverrel rálőtt neje állitólagos szeretőjére, Hribár Dragotinra, a «Novenski Narod» felelős szerkesztőjére. Egy golyó Hribár fejébe furódott a halánték közelében. Két más golyó a szerkesztő mellén és czombján ejtett sérülést. Hribárt életveszélyesen megsebesulve a kórházba szállitották. Schumit letartóztatták. Az eset Laibachban nagy föltünést kelt.

—

Hullám-sir. A trencsénmegyei Nemsován az ottani orvos gyermekével és annak dajkájával a megáradt Vágfolyó hullámaiban lelte halálát. Az orvos kétlovas fogatán akart átkelni a magas vizállás daczára a Vág tulsó partjára, a sebes hullámok elsodorták és fölboritották a kocsit; az orvos, a gyermek és a dajka, valamint a kocsi és a lovak nyomtalanul eltüntek. Az orvos neje, ki szintén a kocsin volt, mint egy csoda által menekült, de képzelhető a szerencsétlen nő kétségbeesése, ki szeme előtt látta elveszni férjét és gyermekét.

Közgazdaság.

—

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.)

Készbuza 5—10 krral drágább.

Határidő üzlet.

Déli tőzsdén:

Buza őszre:	7.10
» tavaszra:	7.50
Zab őszre:	6.26
Tengeri jul.—aug.-ra	5.35
» máj.—jun.ra.: 1891.	5.20
» aug.—szept.-re	—.—
Repcze:	10.80—10.85

Esti tőzsdén:

Buza őszre:	7.07—7.09
» tavaszra:	7.46—7.48
Tengeri aug.—szept.-re:	5.35—5.37
» máj.—jun.-ra: 1891.	5.19—5.21
Zab őszre:	6.26—6.28
» tavaszra	6.60—6.62
Káposzta-repcze aug.—szept.:	10.80—10.85

—

A budapesti terménytőzsdéről.

Terményekben ma nagyon korlátolt volt a forgalom. Szerb szilvában csak két kötés történt 12½—12 frtjával okt.—nov.-re. Elsőrendü városi disznózsir 50.50 frttal zárult. Heremagvak közül magyar luczerna zárlata: 46.— pénz, 50.— áru; vörös luczernáé: 28.— pénz, 30.— áru.

—

A budapesti értéktőzsdéről.

A mai forgalomban stagnáczió uralkodott. Szilárd alaphangulat mellett csak kevés kötés történt. Csak a magyar hitelbank és kereskedelmi bankrészvényekben, tovább néhány helyi értékben volt kissé élénkebb az üzlet. A közlekedési értékek változatlanok.

Esti zárlat:

Osztr. hitelrészvény: 304.20

—

Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok jelentése.

1890. julius 25.

Az üzlet változatlan.

Magyar, urasági, öreg, nehéz.	—.—	frtről	—.—	frtig
» » fiatal, » .	45.—	»	45.50	»
» » » közép.	45.50	»	46.—	»
» » » könnyü	47.—	»	48.—	»
» közönséges (szedett) nehéz	—.—	»	—.—	»
» » » közép	45.—	»	46.—	»
» » » könnyü	47.—	»	48.—	»

Sertéslétszám: 23-án volt készlet 167,207 drb. 24-én fölhajtatott 1560 drb. 24-én elszállitatott 2684 drb. Jul. 24-én maradt 166,083 drb. sertés.

A közönség köre.

(Közérdekü főiszólalásoknak e helyen szivesen nyitunk tért, de a beküldött czikk alakja és tartalmáért a beküldő felelős.)

Kisebbségi vélemény.*)

— Egy tanügyi vitához. —

A «Szegedi Napló» 185. számában valaki névtelenül veszi birálat alá dr. Gőőz és társai által szerkesztett «Magyar Nemzeti Olvasókönyvet», s mig a birálat alá vett olvasókönyvben fühöz-fához kapkodva iparkodik a czikkező valami rosszat felfödozni, addig az általa kegyelt Vass és társai által irt olvasókönyvet ugy óhajtja feltüntetni, mint hibátlanul szerkesztettet.

Megvallom, hogy a biráló urnak ezen eljárása és czikkében használt kifejezései, mint másoknál, ugy nálam is azon nagyon alapos föltevést erősiti meg, miszerint a névtelen biráló igen közel áll a méltán reklám-csinálásra szoruló olvasókönyvek szerzőihez. Pedig az érdekeltek kissé jobban szétnézhettek volna, hogy kire bizzák a reklám-csinálás mesterséget, mert biz az a birálat, mi a nevezett lap emlitett számában megjelent, éppen az általuk mindenáron eltiporni óhajtott tankönyvek ügyének használt.

Nem óhajtottam egyáltalán e birálat irójával polemizálni. De kényszerit erre azon valóban, nem tudom minek nevezhető, nem a tisztességhez tartozó kifejezései, melyeket birálatában azon egyénekre szór, kiket nem vezethetett semmi anyagi, semmi mellékes érdek, hanem az igazság és tiszta meggyőződésük alapján jelentettek ki, hogy ők a Vass és társai által szerkesztett olvasókönyvek ellenében a «Magyar Nemzeti Olvasókönyvet» óhajtják a tanyákon, mint tankönyvet használatba venni. Azt mondja u. i. a biráló az emlitett lap nevezett számában: «Mert ha többet megnéztek a kisebbségi urak ebből a könyvből, mint pusztán a bekötési táblákat, okvetlenül észre kellett venniök, hogy ezek a könyvek egyenesen a fővárosi gyermekek számára készültek. Csakhogy ama jó urak a Nemzetit csak hiréből ismerik és csak opponálás viszketegéből szavaztak a Vass-féle könyvek ellen, anélkül, hogy az ellenökben ajánlott könyveket megnézték volna.» No már ez több a «oknál! Vagy azt hiszi a czikk irója, hogy azon tanitók, kik a tankönyvek megállapitása tárgyában összehivott ülésen a Vass-féle olvasókönyvek hibáira mutatva, azok ellen nyilatkoztak, csak oly fogyatékos érvekkel léptek volna föl igaz ugyük védelmére; és csak annyira ismerték a könyvek beltartalmát, mint a biráló? Abban csalódik. Igen is a kisebbség, — ami nem is oly törpe minoritás, mint azt a biráló czélzatosan kisebbiti, mert a Nemzeti mellett szavazott 8, a Vass-féle mellett 10 tanitó — teljesen attanulmányozta, nemcsak a Vass és Nemzeti, de a többi olvasókönyveket is. S mert meggyőződött arról, hogy a Nemzeti olvasókönyv magasan felül áll az eddig

*) Föltétlen barátai léven a szabad kritikának, tért adunk ezen közleménynek, bár nézeteink az abban foglaltakkal általában nem egyeznek meg.
A szerk.

engedélyezett népiskolai olvasókönyvek fölött, épp azért eltekintve minden mellékes, helyi érdektől, kivánta és óhajtja, hogy az iskolaszék által a tanyai iskolák olvasókönyveül a Nemzeti olvasókönyv fogadtassék el.

Azon okból kiindulva, hogy a Nemzeti olvasókönyv hazánk fővárosát és nevezetességeit ismerteti, azt állitja biráló ur, hogy a Nemzeti olvasókönyv Budapesten lakó gyermekek számára készült. Ez már merész állitás. Magyarország közoktatásügyi tanácsát csak nem akarja czikkiró vádolni azzal, hogy egy oly tankönyvet *engedélyezzen országosan*, amely csak a budapesti gyermekek számára készült. Vagy talán szükségesebbnek látja czikkiró, hogy az «Ecsedi láp» és «Dobsinai jégbarlangról» alkosson magának a tanyai gyermek tisztább képet, mint hazánk fővárosáról és annak nevezetességéről. De különben is nem értjük czikkező ur miért akad fönn azon, hogy a Nemzeti olvasókönyv a vidéki gyermekeket Budapesten sétáltatja, hiszen a Vass-féle könyv is épp ugy sétáltat Budapesten, mint az előbbi.

Azt mondja később: «A könyv papirja barnás» és hogy nem minden olvasmány betüi egyenlő nagyságuak.» Igaz, hogy a Nemzeti papirja nem oly *fényes* fehér, de talán mégis jobb a szemnek, ha a papir nem fényezett. Vagy nem? Hogy a betük a 66. laptól kezdve apróbbak és alakjaik változók, az hátrány semmiesetre sem lehet. Mert szerintünk a népiskola osztályaiban a betük minden alakját ismerni és olvasni tudni kell a gyermeknek.

Izetlenségről is beszél a czikkező, s oda állit a Nemzeti olvasókönyvből egy verstöredéket czélzatosan hibás irásjellel, pedig a vers szószerint ez:

Jó atyánk nélküled
Nem volna életünk,
Te adsz táplálékot,
S neveltetést nekünk.

Hát ez izetlenség? Nem akarunk igazi izetlenségeket itt e helyen közölni a Vass-féle olvasókönyvből, mert foglaltatnak azokban olyanok, melyeket még itt is kiirni, csakugyan izetlenség lenne. Olvassa el bárki is a II. oszt. Vass-féle olvasókönyvből a család, róka és tehén czimü olvasmányokat. Ebből a három olvasmányból képeket alkothat magának bárki is az igazi izetlenség és még élcz-lapba sem való pikanteriákról.

Azt mondja a Nemzetről a biráló: «Ennek a negyedik osztályos résznek az a hibája, hogy egész tankönyveket akar adni. *Nem olvasókönyv*, hanem *tankönyvvázlat-gyüjtemény*. Igazán nem értjük, hogy lehet tapasztalt tanférfiaknak az ilyenek mellett kardoskodni.» Hát a Vass-féle olvasókönyv nem tankönyvvázlat gyüjtemény? Hiszen ez is épp ugy csoportokra van felosztva u. i.: Elbeszélés, Magyarok története, Földrajzi képek, Természeti képek és Vegyes tartalmu olvasmányok. *Igen, a Vass-féle olvasókönyv épp oly tankönyvvázlat-gyüjtemény, mint a Nemzeti, csakhogy emellett a Nemzeti jobb, világosabb és gyürüzetesen kerek egészet nyujtó tankönyvvázlat-gyüjtemény.* Mig a Nemzeti minden osztályban kerek egészet ad, s gyürüzetesen végezi be mindegyik osztály anyagát; addig a Vass-féle olvasókönyv egyik osztályban sem ad kerek-egészet.

Azt mondja még a biráló, hogy a Nemzetinek stilusán meglátszik, hogy van benne idegen nyelvből vett rosszul forditott olvasmány is. Igaz, hogy a Nemzetiben van más nyelvből vett olvasmány, de hogy az rossz forditás lenne, azt aligha hiszi el biráló urnak valaki. Nézzük meg csak a Vass-féle olvasókönyvet, mily szépen, magyarán hangzik csak ez az itt izelitőnek bemutatott mondat: «*Egyformán indul, egyszerre fut, mégis soha utól nem éri egymást.*» Mintha a felsővidéki kedves tót atyafit hallanám.

Egy hibát azonban mégis fedezett fel biráló ur a Nemzeti olvasókönyvben, s ez az, hogy Stefánia főherczegnő trónörökösnének van nevezve. Azt hiszszük azonban, hogy ez még sem olyan hiba, mint a nőket a Vass-féle olvasókönyvekben találunk. Nem volt czélunk a Vass-féle olvasókönyvekről e helyen birálatot mondani, ha azonban az olvasókönyv szerkesztői kivánják, ugy szivesen bocsájtkozunk a tankönyvek birálatába, — mert nem akarunk, mint czikkező ur, egy kartárs által irt tankönyvet olyannyira meghurczolni, de mégis egy pár ily nemü — de lényegesebb — hibákra nem mulaszthatjuk el a t. biráló ur figyelmét fölhivni. Nem tudjuk, mit tüzhettek ki maguk elé a Vass-féle olvasókönyvek szerkesztői a földrajzi és természetrajzi olvasmányok összeállitásánál. Bizonyosan eltörlését az uj és visszaállitását a szerintük talán jobb régi mértékeknek. Ezt bizonyitja a Tisza *folyam* czimü olvasmány, hol mindig mérföldek emlittetnek. Mondjuk, hogy a mérföld megállhat még napjainkban, hát akkor a láb, hüvely, meg a mázsa is megállhat még? E kifejezéseket a Vass-féle olvasókönyvekben sürün olvashatjuk. Pl. a mókus 10—12 láb távolságra ugrik. — Az ökörszem $3^1/_2$—4 hüvelyk hosszu . . . A fészek 4—5 hüvelyk átmérőjü . . . A mázsás nagy ritkaság . . . De az még a legcsodálatosabb, hogy ugyanazon olvasmányban azt mondja: *Nagyság szerint* nálunk a 30 kilogrammos vizatok (a czimen *Viza tok*) a legkisebb, a két métermázsás ma már bámulat tárgya stb. No de van e könyvben más nemü igazság is: «Egy-egy rengeteg tavat is szoktak tengernek nevezni; ezért mondják például: Kaspi tenger és *Azóvi tenger*, melyek tulajdonképen *tavak*». Igazán! Az Azóvi tenger tó!?

Végül. A biráló urnak azon elbizakodott kifejezésére: «Ki meri ezek után a Nemzetit Szegeden ajánlani?» szerénytelenség nélkül azt jelentjük ki, hogy a Vass-féle olvasókönyvekkel szemben még Szegeden is a sokkal jobb «Magyar Nemzeti Olvasókönyvet» ajánlhatjuk tankönyvül.

Egy kisebbségi véleményes.

Időjárás.

Szeged, julius 25. reggel 7 órakor.

Légnyomás mm. 700 +	Hőmérsék Celsius	Légnedvesség %	Felhőzet 0—10	Szél irány és erőssége 0—10	Csapadék 24 óra alatt mm.	Jegyzetek
53	18.5	78	8	—	—	Csendes, borongós.

A meteorologiai m. k. közp. intézet időjárási jelentése

Budapest, julius 25. (A «Szegedi Hiradó» eredeti távirata.)

Budapesten a megelőző nap legnagyobb hőfoka + 26°, legkisebb + 16° Cels.

Kilátás: Északnyugati szelek, változó felhőzetü, enyhe idő, pásztás esők.

REGÉNYEK.

I.

JESS.

— Angol regény. —

Irta: H. Rider Haggard. Forditotta: dr. B. L.

(Folytatás.) 42

Nem érheti-e büntetés azt, ki az ily virágot a sárba rántja, a sárba, mely talán övéinek vérével volt telitve.

Nehány pillanatig késlekedett. Hát föladja tervét egészen, a lázadást engedje fejlődni amint akar, nőül vegyen egyet Koetzee leányai közül s a régi gyarmatba, a Bechuanok országába vagy más valahová költözzék? Keze erősebben szoritá a gyeplőt s a ló engedett a nyomásnak. Hogy ez uton az első lépést megtegye, balfelé akart fordulni s Bessiet kikerülni; de akkor rögtön szerencsés vetélytársára gondolt. Mit, hát ennek engedje a győzelmet? Soha! Inkább megöli a saját kezével! Rögtön leugrott lováról s mielőtt Bessie sejthette volna, hogy ki az, szemtől-szembe állott vele, szerelemféltése legyőzte őt.

— Ohó mindjárt gondoltam, hogy a kisasszony után fog menni, mondá Jantjé ki előbbi taktikáját követve ismét szenvedélyének áldozva a fák és bokrok mögött álldogált. — Ugyan mit fog neki mondani a kisasszony.

— Hogy van ön Bessie? — kérdé Müller nyugodt hangon, de midőn Bessie Müllernek arczába nézett, látta, hogy arcza meghazudtolja hangjának nyugodtságát, mert gonosz indulatok tükröződtek azon.

— Köszönöm, jól, Müller ur — felelé Bessie hangján annyira uralkodva, amennyire tehette s a ház irányában előre menve. Ismerte Müller jellemét s minden segélytől távol, félt vele egyedül lenni, mert senki sem volt a közelben s a ház még 300 lépésnyire volt tőlük.

Müller oda lépett eléje, ugy hogy nem mehetett tovább, anélkül, hogy őt az utból el ne mozditsa. — Miért oly sietve, — kérdé. — Hisz e pillanatban még egész nyugodtan állott itten?

— Ideje hogy bemenjek, utánna kell néznem a vacsorának.

— A vacsora várhat, de én nem várhatok, holnap hajnalban Paarde Kraalba megyek s még egy isten veledet akarok önnek mondani.

— Isten önnel — feleli Bessie még inkább megijedve Müller szokatlan hangjától és kezét nyujtá neki, melyet ő megragadott s erősen fogott.

— Kérem, bocsásson!

— Nem bocsátom el, mielőtt meg nem hallgatta, amit mondani akarok. Bessie én szeretem önt tiszta szivemből. Tudom, ön ugy gondolkodik, hogy én csak boér vagyok, de én több vagyok ennél. Voltam a Fokföldön és világot láttam. Van eszem, látom és fölfogom a dolgokat s ha ön nőm lesz, együtt fogunk emelkedni; ön egyike lesz Afrika legelőkelőbb holgyeinek, bár ezidőszerint csak Müller Frank vagyok. Nagy dolgok fognak történni ezen országban s én ezeknek élén fogok állani. Nem, ne menjen el. Mondom, szeretem önt, nem is tudja ön, mennyire szeretem önt. Elkárhozom ön utáni vágyódásom miatt. Oh, higyjen nekem, kedvesem, kedvesem!

— Igen, megcsókollak! és szenvedélyes kétségbeesésében, melyet Bessie ellenállása még növelt, átkarolta s keblére szoritotta, bármennyire is védekezett.

De éppen e pillanatban váratlan zavar állott be, melynek oka Jantjé vala.

— Midőn látta, hogy a dolog komoly s mégis félt, hogy Müller Frank agyonveri, ha mutatja magát, más expedienst választott, melynél a hasbeszélés — a bennszülöttek között nem ritka talentum — volt segélyére. A csendet hirtelen egy hosszura nyuló panaszkiáltás szakitá félbe, mely ugy hangzott, mint «Frank» s mintha Bessie fölött a levegőből jött volna. A hatás, melyet ez Müller Frankra gyakorolt, épenséggel bámulatos volt.

— Mindenható! — kiáltá fölnézve — ez anyám hangja.

— «Frank!» — panaszkodott a hang ismét, s ő ijedtségében s zavarában Bessiet elereszteté s megfordult azon reményben, hogy fölfedezi a hangok eredetét, mely körülményt Bessie fölhasználta, hogy a kevésbé diszes, mint hasznos és gyors visszavonulással Müllertől távolodjék.

— «Frank! Frank! Frank!» — jajgatott s busongott a hang majd fölötte, majd mellette, mig nem Müller megzavarodva s babonás félelmétől hajtva lovára ugrott, mely minden tagjában reszketett. Épp oly könnyü a kutyában vagy a lóban babonás félelmet ébreszteni, mint az emberben, de Müller ezt nem tudta s a ló reszketésében a hang tulvilági létének egy bizonyitékát látta. Egy ugrással a nyeregben termett, miközben a természetfölötti női hang ismét panaszkodott «Frank! véres halállal fogsz meghalni, mint én meghaltam, Frank!»

(Folytatása következik.)

II.

VANDA.

REGÉNY. 104

Irta: **Ouida.** — Fordította: **Kőrös Mihály.**

(Folytatás a »Szegedi«-ből.)

Egon rendreutasitó hangjától megijedve, meglehetősen elfogódva állt fel Brancka grófnő és a kotillonban számára kijelölt helyre sietett, mig a herczeg tovább ülve maradt ott a sarokban, a kotillon alakzataira figyelve és a czigányzenekar lelkesitő dallamaira, mely nem egy, ifjukorában a csárdás mellett átvirrasztott éjszakára emlékezteté, mert hiszen volt idő, melyben a czigányzene hangja lázassá tette, de ez a vad, életvidám idő már régen elmult.

Szemei gondolkozón pihentek unokanővérén, ki elénk beszélgetésben legfensége-sebb vendégével, egy trónörökössel a terem másik sarkában állott és azután Sabranhoz mentek át, ki tökeletes ügyességgel egy uj bonyolódott tánczfigurát kezdett.

Vanda boldog volt, e felől nem kételkedhetett. Minden szava, minden tekintete világosan bizonyitott e mellett és ugy tetszett neki, mint hogyha soha, egész életében nem lett volna olyan szép, mint ma, mikor ott alant királyi vendégével beszélgetett és időről-időre, könnyű, alig észrevehető, megelegedett mosolylyal tekintetét Sabran felé irányitotta.

Vásárhely szemlelte őket egy darabig, azután hirtelen folallt, elhagyta a báltermet és a fogadótermeket s a régi jól ismert ház hosszu folyosóin át szobája felé haladt. Néhány sort akart bucsuzásul irni Vandának, hogy holnap reggel azután odabagyja az Izel-völgyet. Minek is maradjon itt tovább gyötrött szivével? ő eleget tett a világ követelményeinek. Látták Hohenszalrasz-vár fődele alatt.

Mikor a tölgyfakocskás folyosókon végighaladt, mely a nagy épületen keresztül a vártoronyban fekvő lakosztályaihoz vezetett, egy félig nyitott ajtóhoz ért, melyen keresztül enyhe fény verődött ki a folyosóra, és mikor oda betekintett, látta, hogy az a gyermekek hálószobája volt, melynek ajtaját az est szokatlan hősége miatt kinyitották. Valami érthetetlen ösztön megállásra és a terembe való belépésre késztetté, amelyben a függőlámpa bágyadt fénye alatt, hófehér ágyacskáikban békésen aludtak a gyermekek. Az ajtóhoz legközelebb Béla feküdt, a ház elsőszülöttje.

Vásárhely megállt és a gyerekre bámult, ki a fejét a vánkoson és kezeit a feje fölé fonva tartotta. Homlokán rövidre vágott és álmában visszaverődött szőke hajával, hideg, megvető arczvonásával, mely álmában gyerekes arczára szökött, olyannyira hasonlitott atyjához, hogy az a férfiu, ki reátekintett akaratlanul, mintegy ijedten visszafogta lélekzetét.

Mikor az öreg dajka Vásárhely herczeget megpillantotta, kit már gyerekkora óta ösmert, fölemelkedett ülőhelyéből.

— A kis gróf oly csodálatosan hasonlit a marki urhoz, — szólt halkan, a herczeghez lépve, — nemkülönben Gela gróf is. Emlékszik még boldogult urainkra, kik ezeket a neveket viselték?

És azután az öreg, mindenféle dolgot beszélt a gyerekek szépségéről, okosságáról és ügyességéről, mig Vásárhely, alig figyelve szavaira, gondolataiba merülve állt ott és az alvó Béla arczára tekintett, ki, mintha tudta volna, hogy idegen szemek vannak reászegezve, álmában mozgott, kezecskéjével arany haját simitotta és a fehérpaplantakarót letaszitotta.

— Béla gróf nem olyan, mint boldogult szentünk, — folytatta az öreg dajka tovább fecsegését.

Ő akaratos, ki a saját esze után szeret indulni. Gela gróf azonban kedves kis angyal.

Vásárhely herczeg, ugyszólván, semmit sem hallott ezekből a szavakból. Tekintetét az alvó gyerekre szögezve, tanulmányozta annak finom, zsönge vonásait, melyek neki oly ismerőseknek tetszettek. Egyszerre, amint ott maga elé bámult, rég elfelejtett évek sötétjéből, mintha világosság áradt volna elő és az, ami után annyit kutatott, emlékezetében hirtelen világosan és tisztán ott állt lelki szemei előtt.

— Ő Kazán Vasziához hasonlit, rebegte félhalkan. A gyerek arczában ujra megtalálta azt, amit — daczára minden kutatásának — atyjának vonásaiban nem tudott felfedezni.

(Folytatása következik.)

Nyilttér.*

Ma szombaton

a „Próféta“

diszes kerthelyiségében

URBÁN LAJOS zenekara

FEHÉR POLDI vezetése alatt

játszik. — Tisztelettel

Ketter Károly.

COGNAC.

Ismert versenyképes **cognac-ház** egy a nagykereskedőknél jól bevezetett

képviselőt

keres. — Ajánlatok **J. G. 6129 Rudolf Mosse, Berlin S. W.** czim alatt kéretnek.

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: **Lipcsey Ádám.**
Kiadótulajdonos: **Endrényi testvérek.**

15182/1890. 290—3—3

Pályázati hirdetmény.

A néhai Rózsa József-féle jótékony alapitványból:

1. az alapitványi végrendelet 6. pontja értelmében tett 2000 frtos alapitványi tőke egy évi 6% kamata, két elemi iskolai tanitó (városi vagy tanyai) segélyezésére; továbbá

2. az alapitványi végrendelet 7. pontja értelmében egy képezdei tanuló segélyezésére tett 1000 frtos;

3. a végrendelet 8. pontja alapján két elemi iskolai tanuló segélyezésére tett 2000 frtos;

4. a végrendelet 9. pontja szerint egy reáliskolai tanuló segélyezésére tett 1000 forintos;

5. az 1875. évi 331. sz. közgyülési határozathoz képest, a visszamaradt kamatokból egy főreáliskolát végzett s a műegyetemre készülő tanuló részére tőkésitett 2000 frtos alapitványi tőke 6% kamatai, szegedi születésü, szegénysorsu, kiváló szorgalmu és előmenetelü és jó erkölcsi magaviseletü tanulók részére, illetve ösztöndijazására kiosztandók leven, ezen ösztöndijakra a pályázat ezennel kihirdettetik.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen ösztöndijak valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy helybeli születésüket, ugy a maguk, mint szüleik szegénységét, előmenetelüket s erkölcsi magaviseletüket, valamint azon körülményt, hogy — ezidő szerint semmiféle más ösztöndij elvezetében nem részesülnek — igazoló bizonyitványokkal kellően felszerelt kérvényeiket f. évi augusztus hó 6-ik napjáig bezárólag, a városi tanácsi iktatóba annál is inkább benyujtsák, mert a később beérkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Az 1. pontban érintett segélyösszegre folyamodó tanitóknak azonban helybeli születésüket és szegénységüket igazolni nem szükséges.

Megjegyeztetik továbbá, hogy az 1—4. pont alatt felsorolt ösztöndijak csak a f. é. szeptember hó 1-én kezdődő 1890—91. iskolai tanévre járnak, ellenben az 5. pontban jelzett ösztöndijat, az azt elnyerő f. évi szeptember hótól kezdve mindaddig élvezi, mig kellő szorgalom és jó erkölcsi magaviselet mellett, felsőbb tanulmányait be nem végzi.

Szegeden, 1890. julius hó 21-én tartott tanácsülésből.

Szabados, h. polgármester.

16096/890. sz. Szeged sz. kir. város tanácsa.

Árlejtési hirdetmény.

A városi közkórházi épületben a zuhany-szoba és konyha mennyezetének kiváltására, valamint az uj épület falépcsőjének márványlépcsőveli felcserélésére vonatkozó s összesen 1803 frt 44 krra előirányzott munkálatok teljesitése iránt zárt ajánlati verseny hirdettetik.

Miről vállalkozni szándékozók azzal értesittetnek, hogy szabályszerű bélyeggel és 180 frt készpénzzel vagy ennek megfelelő s elfogadható értékpapirokkal ellátott zárt ajánlataikat f. évi julius 30-án délelőtt 11 óráig a városi iktató hivatalba nyujtsák be.

Az ajánlatban a költségvetési egységárakból való leengedés, vagy felülfizetés számokkal és betükkel kiirandó, továbbá kijelentendő, hogy ajánlattevő az épitésre vonatkozó s a városi mérnöki hivatalnál betekinthető tervezetet, költségvetést és vállalati feltételeket ismeri és kötelezőleg elfogadja.

Megérintetik, hogy a vállalat csak épitőmesteri iparjoggal felruhazott épitőmesternek lesz kiadható.

Az ajánlatok f. évi jul. 30-án d. e. 11 órakor fognak a III-ik tanácsi ügyosztályban felbontatni, melyre vállalkozók meghivatnak.

Szeged, 1890. julius 21-én tartott tanácsülésből.

289—3—3 **Szabados,** h. polgármester.

Gépész kerestetik

egy gőzfürész-gyárhoz Erdélybe.

288 3-2

Csak olyanok, kik már gőzfürész-gyárban működtek, vétetnek figyelembe. A magyar, német és oláh nyelvek ismerete megkivántatik. Bizonyitvány-másolatok és fizetési igények »U. F. 1586« alatt **Haasenstein és Vogler (Otto Maass) Wien** czim alatt intézendők.

Altató gáz. **UNGHVÁRI PÉTER** Kéj-gáz.

FOGORVOSI MŰTERME

SZEGEDEN,

új Mayer-ház, »Európa« szálloda mellett.

Rendelési idő: d. e. 9-12, d. u. 2-5 óráig.

Fogműtétek narcosissal d. e. 11—12-ig.

Vidékiek és átutazók 18

előleges bejelentés esetében tartózkodásuk idejére különös tekintetben részesülnek.

Műfogak és fogsorok

24—48 óra alatt fájdalom nélküli betétele.

Plombirozások

a legjó, jegecz- s laparanyval, platinával, ezüsttel, stb.

Fogak tisztitása,

mindenféle fog- és szájműtét.

Bromaethyl. Cocain.

Nyomatott a kiadótulajdonos Endrényi Testvérek könyvnyomdájában Szegeden.